

РУЗВЕЛТ В ОБОРОНІ СОЦІАЛЬНОЇ
СПРАВЕДЛИВОСТІ

ДІТРОЙТ. — Губернатор Рузвелт оборонявав перед 5,000 слухачами свою соціальну платформу, а зокрема програму, яка відноситься до ратування «забутої людини», себто фермерів. Він казав, що в житті керуються одні люди засадою, «хай події самі розвиваються», а інші є за соціальну активність, за те, що треба щось робити, щоби допомогти до соціальної справедливості. Нуджу можна побачити, казав Рузвелт.

Він теж підкреснює, що його програма не є радикальною, що такій програмі проголосили пада на римський у своїй енцикліці та Федеральна Рада Церков і жидівські рабини.

ТАМАНИ ПРОТИ ЛІМЕНА.

ОЛБАНІ. — На передодні стейтової демократичної конвенції найбільше доміли собі голову над тим, хто буде ньюйоркським губернатором по Рузвелті. Виявилося, що лідери Тамані Гол є проти кандидатури Герберта Лімена на губернатора. Знову Лімена полюбляють Рузвелт і Смит, котрі, хоч не сходяться разом, то працюють під тим оглядом в одному напрямі.

Багато ньюйоркських визначних бізнесменів вислали телеграми, в яких домагаються призначення Лімена демократичним кандидатом на губернатора. Лімен є з походження Жидом.

ЗАМІСЦЬ ОБШІНКО ПОДАСТІ ФАКТИ.

БОФАЛО. — В Кінгсден Мейсі, голова републіканського комітету ньюйоркського стейту, заповів, що 11 жовтня виголосити у Нью-Йорку бувший президент Кулідж промову, в якій виборці матимуть нагоду почути дії факти, а не обіцянки, яких надихалися від губернатора Рузвелта.

АМЕРИКАНСЬКА ЛІГА ПОБІДИЛА.

ШІКАГО. — Американська Ліга вийшла знову побідницею у безпоборних змаганнях з Шікаго-Коб. Отсе є 12 з черги побід.

ЗА П'ЯТНАДЦЯТИ ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ В
ПЛЯТФОРМІ.

ОЛБАНІ. — На демократичній стейтової конвенції буде поставлене внесення, щоби вложити у стейтову платформу вимогу негайного введення у промісі п'ятнадцяти тижнів праці. Кажуть, що те внесення перейде.

СТАРА ІСТОРІЯ З ГОЛОСУВАННЯМ ГУВЕРА
В АНГЛІ.

ВАШИНГТОН. — Зприводу наближаючихся виборів президента ходять знову чутки, будьтоби президент Гувер, перебуваючи в Англії, голосував як британський горожанин. Таке підношено при останніх виборах президента. З крутів президента доказують, що ці поголоски неправдиві.

ПРОТИ ОБИДВОХ ГОЛОВНИХ ПАРТІЙ.

ШІКАГО. — Не буде зміни в Америці, поки люди не відважяться голосувати на одну або другу головну партію. Таке каже д-р Діан Гейне Гомс, проповідник «Комітету Чорч оф Нью-Йорк Сіті», дорадчий член лібералів голосувати на Нормана Томаса, соціалістичного кандидата на президента.

Гомс каже, що демократична партія це видо-вись «політичного виродження», безнадійна сполучка «мурнофобією полудня з генгстерами сходу». Домінують у тій партії такі люди як пресовий магнат Гірт, котрий рад би добути політичної сили, а далі Мек Аду, що шукає згоди відомститися за свою політичну поразку в 1924 р., а ще далі Гарнер, типовий маломістечковий політик, котрий готов пожертвувати всякі принципи для кар'єри й особистих користей.

А републіканська партія не відбігає, на думку Гомса, далеко від демократичної.

МЕКСИКО В НОВИМ КОНФЛІКТІ З ЦЕРКВОЮ.

МЕКСИКО СІТІ. — Президент Абельядо Родрігес заповів, що всі католицькі церкви будуть замкнені, коли священство буде повинуватися тому, що вислав папа у своїй енцикліці «Ацера анімі», звернений проти релігійних переслідувань у Мексиці.

Родрігес каже, що та енцикліка є оперта на фальші та провокує католицьке духовенство до непослуду супроти держави. Разом з тим президент заповідає, що держава не дозволить духовенству надати держаті народні маси в темноті, а церкви мати ті великі багатства, які вона держала століттями, а які були побудовані на визиску пролетаріату.

З той заяви президента держави виходить, що треба надіятися у Мексику нових релігійних потресень.

СТРАЙК ФАРМЕРСЬКИХ МОЛОЧАРІВ.

ВОДЕРТАВН (Нью-Йорк). — Місто Нью-Йорк буде позбавлене денної доставки 41,000 кварт молока, яке з трох поближких повітів довозили фермери, котрі вийшли на страйк, щоби добути кращий ціл на молоко.

ДАЛЬШЕ ЗАКРИВАННЯ
«ПРОСВІТ».

Борнінське старство звергло Філію Т-ва «Просвіта» в Мельніці (розпорядок з 8. 7. 1932. ч. В. 52/32), а читальню «Просвіти» в Мухатівці (розпорядок з 18. 7. 1932). В обох випадках за причину закриття подає те, що ті товариства мали у своїх бібліотеках заборонені книжки. Такими «забороненими» книжками у філії «Просвіти» в Мельніці були: «Малій Кобзар» Тараса Шевченка, Станіславів 1920, «Наша Земля» І. Равковського, «Наша 1925, «Історія Української Держави» Омеляна Терлецького то і. І. Народний Календар Т-ва «Просвіта» на роки 1929 і 1930. В читальні в Мухатівці забороненими книжками були: «Кобзар» Тараса Шевченка Українського Видавництва в Катеринославі, друкований у Ляйпці 1921 р. «Кобзар» — повне видання творів Тараса Шевченка. Том II-ий, виданий Українською «Накладною» у Ляйпці. Повне видання творів Тараса Шевченка, том II-ий, той самої Накладної. «Нарікхав вавилонських». Літературний збірник, виданий Т-вом «Просвіта» у Львові, 1920 р. Народний Літописаний Календар-Альманах «Червоної Калини» на 1929 р. Твори Івана Франка. «В розпорядках старства сказано, що наслідком того такого існування товариств і їх діяльності стали небезпечними для держави...

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗДАЧІ ПОВ-
СТАНЦІ.

Губернатор провінції Гелу-Гіксон, Ченг, котрий є вірний урядови незалежної Манджурії, після ультимат до повстанців, які захопили станцію Манчжуні та її околиці, щоб вивести їх з під влади урядової армії. Ченг цього не зробить, то проти них вийде армія, щоб найжорстокішими способами втихомирити повстання й привернути порядок.

ОБЛЕЖИЛИ ПОВУТ ЧУЖИ-
НЬСЬКИМ СТУДЕНТАМ.

Протести наукових установ проти зарядження секретаря праці, Лока, який не дозволив студентам, що прибули сюди знову квотою, заробити на своє удержання, мали успіх. Вже дозволено їм далі заробляти, з тим обмеженням, що це відноситься до тих чужинських студентів, котрі прибули до Америки поза квотою до серпня 1932 р.

СМЕРТЬ ЗА КРАДІЖ ЯБЛОК.

Малар Гаїк у Тисменній, пов. Товмач, приловив Дмитра Велеску на крадіж яблук і вдарив його так сильно лопатою по голові, що той умер в дорозі до шпиталю. Гаїка арештували.

БОЛЬШЕВІЙСЬКИ СУДИ ПРИ
РОБОТІ.

За залізничні крадіжки засудили на смерть одну особу у Витебську й одну в Ростові над Доном. За крадіж збірка засудили в урядовому районі одного селянина на смерть, а в московській окрузі 11 селян на 10-літню тюрму.

В Ташкенті засудили на смерть трох бунтів туркестанських повстанців з одного духовного, обвинувачених у розтратах маєтку, що належав до колективу. 11 інших обвинувачених засудили на довічне тюрму.

ЗАТРОСНЕНІ ГРИБАМИ.

В селі Косеніях, пов. Перемиський, застріляні грибами ціла родина Закивських, зложених з 9 осіб. Залився тільки жінка, молоді, один з членів родини помер, інші, перевезені до перемиського шпиталю, борються зі смертю.

ЗАДОВЖЕННЯ ПОЛЬСЬКОГО
ОСАДНИЦТВА.

Польський монархістичний орган «Слово», що виходить у Відні, подає цікаві інформації про польських осадників у воєвільствах великомого, горнодобного, новгородського, польського й волинського. У всіх п'ятих воєвільствах 7,918 осадників, що зняли 137,139 гектарів землі. Найбільше, бо 3,278 осадників, є у волинському воєвільстві, що зайняли майже третину осадницької землі, а саме 49,121 гектарів. Та найкраще, що всі ті осадники страшенно задовжені. Довго-і короткочасно до тюрми польських осадників творять величезну суму 47 м. 119 тисяч 700 злот, отже на одного осадника припадає пере-середньо 6,000 злот, до того, а на одного гектар 340 злот. В додатку осадники господарять на своїх наділах небагато, так, що скорше ніж пізнати польське осадництво, форсоване на публікації, вони йдуть до криниці до місцевого населення, муслять скрадувати.

КОРОЛЬ ПРАЩЕ — ОБ-
МАЩЕМ.

Коті, французький король перфук і преси, що на дніх проголосив своє банкротство, відмовляється мабуть перед судом за ошуканство та порушення законів.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИК ОР-
ГАНІЗУЄ ШКОЛУ.

Гр. Романови Прилаткевичи, відомому українському музикантові, приурочено зорганізувати школу музики при Американських Клубі в Гарді Гавз селетмент, 413 Вест 46-та вулиця, Нью-Йорк. Прилаткевич приступив енергійно до праці й вже у вівторок, 4 жовтня, в годині 8 увечір, відбудуться організаційні збори почесного комітету та всіх, зацікавлених цєю школою. Вістка про школу викликала широке зацікавлення серед українців міста Нью-Йорку й околиці, тим більше, що ціни за науку дуже приступні, бо оплата буде вносити від 50 центів на тиждень, а школа планує зорганізувати диточу оркестр, яка вже за місяць виступить зі своїм першим пописом-концертом. Хоч організаційний комітет розіслав листів за запрошення на вітківські наради, то крім того запросяв на наради через газети всіх тих, хто цікавиться музикою, та жде великого числа учасників зложити співбюджетних українців.

ЛЮДИНА, ЯКУ МОЖНА
ВБИТИ БЕЗКАРНО.

Югославська влада в бані-Таві оголосила розпорядок, на основі якого вивчає зліди пристрасть Митровича, що перед чотирма роками убила двоох селян. Кожний югославський громадянин може тепер убити Митровича безкарно. Хто доставить його владі живим, дістане нагороду в сумі 5,000 динарів. Митровича засудили йому чотири роки на смерть, однак він утік з в'язниці, а коли жандарми зловили його в червні ц. р., він убив двоох з них і знову втік.

ЩО ДІЯЛОСЯ В РАФА-
ЛОВІ?

Польські власті арештували в Рафалові, в реставрації Кюбля, в якого вбиваються йорки й джипіни. Із закріпості-нічних паперів та із знавців свідків, які сиділи на в'язні, що найважливішою частиною зацікавлення та зовні були вивчені про козаків як матеріалістичне формування історії та устрій СРСР, про патріарху і т. д. Колонія вважала 27-го липня протиустановою академію. Підчас ревізії знайшли в багатьох комуністичну літературу, книжки, брошури, часописи, заліски та рукописи, з яких виходило би, що їх автори — комуністи, Уладжувавши офіційні театральні вистави, дискусії, засідання, співаки підсудки, що намісники з ре-лігії і т. д. Співзаклики мущинам з жінками на колонії було дуже неможливо. Учасники ко-лонії виходили на службу нагні мущинам з жінками. На ко-лонії було загалом 92 особи з Конгресів та Східної Галичини.

СМЕРТНИЙ СКОК ДО
ПОТЯГУ.

На залізничному шляху коло Станішніч Лявоном хотів Ярослав Мельник з Ляваслави вискочити до потягу під час руху. Опинившись в такому нещасливому, що Мельник дістав важку рану обидва ноги й одну руку. Медичного призвезли до ліваславського шпиталю, де він незабаром помер.

КОМІСІЯ ЛІГИ НАЦІЙ ЗА ВІДКЛИКАН-
НЯ ЯПОНСЬКИХ ВІЙСЬК З МАНДЖУРІЇ

КОМІСІЯ ВВАЖАЄ, ЩО УРЯД МАНДЖУРІЇ НЕ ЧИСЛИТЬСЯ З БАЖАННЯМ НАСЕЛЕННЯ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Нарешті опубліковано давно очікуваний протокол вислуду поїздки комісії Ліги Націй до Манджурії, яку вислано туди, щоб дослідити на місці все те, що сталося у зв'язку з японською окупацією Манджурії. Протокол написаний, як звичайно, дипломатичною мовою, але він рішучо звернений проти Японії. Комісія вважає, що не було потреби вводити японську армію в Манджурію, а тим більше формувати уряд «незалежної Манджурії».

Комісія подає кілька точок, яких виконання на її думку, забезпечить спокій у Манджурії, а також забезпечить інтереси Японії, Китаю й Росії. Головною точкою є домагання негайного вивпровадження з Манджурії японської армії й залишення її частин лише там, де вони були до наступу на Манджурію, що привів до проголошення манджурської держави. Щодо манджурського уряду то комісія рішучо стверджує, що він зовсім не числиться з бажанням та інтересами місцевого населення, але провадить свою політику відповідно до японських вимог.

ЯПОНІЯ НЕ УСТУПИТЬ.

ТОКІО (Японія). — В японських урядових колах заявляють, що Японія не уступить зі свого рішення підтримувати незалежність Манджурії та її уряд. Те — кажуть Японці — що вже зроблене, є зроблене й повороту нема. Японія визнала уряд незалежної Манджурії й буде його підтримувати далі, без огляду на те, чи це кому подобається, чи ні.

Протокол комісії Ліги Націй у манджурській справі Японія визнає цікавим і в деяких частинах навіть доцільним, але в цілості він непрактичний і не до виконання. Японське командування в Манджурії тепер наймає на довший час касарні та приміщення в різних містах для постачання армії й буде офіційно помішкання. Це вказує на те, що вона дійсно не думає виводити своїх військ з Манджурії.

ВСЯ НІМЕЧЧИНА СВЯТКУЄ ІМЕННИ ГІНДЕН-
БУРГА.

БЕРЛІН (Німеччина). — Від часів Бісмарка та Вільгельма I-го Німеччина ще не бачила такого врочистого святкування дня народження державного мужа, як врядила вся Німеччина своєю президенту Гінденбургові, святкуючи 85-ліття його народження. Вся країна була розквітавана національними прапорами, відбулися врочисті богослуження, зібрання, забави й т. п.

Зокрема скрізь у німецьких залагах відбулися парадні армії. В бараках війська несли численні знамена старих німецьких полків, що не раз вкривали себе боевою славою. Гінденбург оглядав парад трохи компаній берлінської залози. В той парад несли знамена тих полків, які під проводом Гінденбурга були ворогів під Таненбергом та в інших місцях. Всі ці прапори біли через ніж приміщені з почесною охороною в палаті президента. Це найбільша почесність, яку може віддати німецька армія своїй державі.

Сам Гінденбург почував себе бадьорі й увесь день провів у крузі своєї родини та в офіційних принятих. Німеччина показала, як вона поважає свого великого полководця та голову держави.

ПАРАДА УГОРСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — Новий прем'єр-міністр, генерал Юліус Гембш, оглядає парад 20,000 угорських ветеранів Великої Війни. Ветерани врочисто заявили, що вони готові знову стати до бою за угорську землю, які віддали від Угорщини переможцям. Зокрема ця парада була протестом проти Трієнновського договору.

В параді брали участь також представники від турецьких, болгарських та німецьких ветеранів Великої Війни. Разом з міністром парад оглядав архієпископ Йосиф.

ДІТИ ДОНОСЯТЬ НА СВОІХ БАТЬКІВ.

МОСКВА (СРСР). — Місцеві преса подає фотографії та статі про двоох братів Морозових, 9-літнього та 14-літнього, з села Герасимовка, яке лежить на Уралі. Газети подіють, що обидвох цих братів убили «кулаки» за те, що вони належали до піонерської комуністичної організації й доносили на свого тата владі, що він саботажник та контр-революціонер.

Піаніне вони виявили ще кількох селян, які були в опозиції до радянської влади та всякими способами саботували розпорядки й заходи більшовицької влади. Тепер перед суд поставлено дев'ять «кулаків» за вбивство тих двох піонерів. Комуністична преса молоді домагається давати їм карі смерті. Газети не подають, що сталося з селянином Морозовим, батьком убитих піонерів.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 3108 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered at Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРІОДИКА:	
Three cents a copy		Полроковий часопис три центи.	
One year	\$ 7.00	12 mks	\$ 7.00
Six months	\$ 3.75	6 mks	\$ 3.75
Three months	\$ 2.00	3 mks	\$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерсі Сіті і Заграниці:	
One year	\$10.00	12 mks	\$10.00
Six months	\$ 5.00	6 mks	\$ 5.00
Three months	\$ 2.75	3 mks	\$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. "Свобода": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союз: Montgomery 5-1838.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРЕЗИДЕНТ ГУВЕР ПРО ДІТЧУ ПРАЦЮ

Відкриваючи конференцію жінок для біжучих проблем у Нью-Йорку радіою промовою з Білого Дому, президент Гувер порушив ряд справді суттєвих питань американської політики. Він говорив про мир, покерта успішної справедливості, вдатні зусилля зникнення штики, музики і літератури для добра одиниці й маси, боротьбу з злочинами, поправу виховання й таке інше. Спеціально велику частину своєї промови він присвятив питанню диточої праці.

Президент Гувер заявив виразно й невдвозначно за скасування диточої праці в американському промислі. До цього осуду він приходив з становища провідника, котрий хоче запобігти теперішньому безробіттю дорослих людей. Коли дорослі люди мають мати працю, то треба усунути діти з фабрик.

Президент Гувер каже, що безробіття не помагає нікому: ні дорослому, ні дитині. Себто й диточий характер деморалізується без заняття. Та лихим наслідком диточої праці неможливо боятися, бо для дітей можна знайти відповідне заняття в школі. Треба лише школу не обмежувати, а поширити. Через школу можна покласти країні основи під розвій дитини — умовий, фізичний і моральний. Це певно буде подучене з видатками, але ці видатки оплатяться сторицею для громадянства, коли виросте нове покоління здорове й характерне.

Своєю промовою проти диточої праці президент Гувер мимоволі приводить на пам'ять догву боротьбу за скасування диточої праці в американських промислах. Ще недовгий час, коли проти заборони диточої праці виступали провідники й ідеологи старих партій, називаючи проєкт заборони диточої праці всіма визисками, які викликають в Америцані забобонне упередження. Ще десять літ не минуло, коли бостонський кардинал, у бажанню бути представником американського консерватизму, послав до своїх церков пастирський лист, закликаючи римо-католиків голосувати проти проєкту надати конгресові право заборонити диточу працю в фабриках, осуджуючи проєкт як безбожний і деморалізуючий молодь. Нині за скасування диточої праці в ім'я добра громадянства апелує президент Злучених Держав і представник будь-що-будь консервативної партії. Ї в цьому факті дає великого поштову, який непомітно зробила публіка думка американського громадянства.

ШТУЧНИЙ МУЖ.

(Народна казка).

— Наперед мушу побалакати з громадським пастуком. Сітаю, чи хочеш помагати мені. Гадаю, що хочеш, бо вночі він не має ніякої роботи. Як не хочеш, то мушу знати іншого помічника, який вмів би держати язик за зубами. Завтра приїду й скажу вам, як буде.

Катюкало пішов до Качора і сказав, як бургуф був його му роботу. Також спитав, чи може йому і що раніш зробити з ядиарським панцирем.

— Поміти допомогу — відповів Качор. — Панцир який? Дуже заржавлений? Дуже тяжкий.

— Я йому дуже не приглядаюся, як заржавлений, та який не занадто важкий. Як ти дещи від мене, то сам побачиш.

Качор лежав на траві горілиць, прилягав білям облякати й думав. Думав про панцир. По довгий хвили спитав: — Чи той панцир на великого хопця?

— Панцир такий, як би на мене.

— Як добрий на тебе, то й на мене добрий... Тільки як не буде на мене затяжний? Поді, коли носити такі панцирі, люди бувають дужі.

— Ти може хотів би ходити й насти худобу в залізних штаханах і в залізних кафтані? — Катюкало спитав сміючись.

— Я гадав, що найбільше було би, як би ми те залізо, звисши собі, продали ковалеві.

— Як панцир не буде на мене не затяжний, то продамо його як по моїм вичину. Я мабути в тім панцирі піду до шибру. Катюкало видивився на парубка і сказав: — Бачу, в твоїй голиці зачинається так, як є у замков: панцир.

Качор розсміявся і спитав: — Ви ще не вгадуєте, що я мене на думці? Не вгадуєте, як той панцир може мені стати в пригоді? Очевидно, як він не посповинає і як не затяжний.

— Не вгадаю...

— Вгадуйте, як вам пригадало, що у замковий панцир лише має вагітність, що шитице. За правдою парубка вона може не віддається, а залізний може під не віддається... Як віддається те залізо, то буду грати комедію штучного жєніха.

— Така дурна вона хіба вже не є, щоб її забавляло шити нею мужа і шити спійкалася на залізо... Катюкало сміявся.

— Радше ти дурний, що на таке рахуєш.

— Вона не дурна, — Стефан

Д-р Остап Гришай.

КОНЦЕРТ 5,000 СПІВАКІВ

З приводу свята сорокати-завжди без одної хмарини. Нішого існування Австрійсько-немеже бог погоди і справляв бог Робітничого Співачого Союзу (округ: Відень) улаштував його провід у неділю, дня 18. вересня с. р., у величній стадіоні впротисті коністері, в якому взяло участь 5,000 зорганізованих у партії співаків-робітників. Правда, наскільки йде про саму масу співучасників концерту, то Білдевичи концертанти, щоб пригадати лиш Свято Союзу Співачів Німеччини, але як читачі черговим трамваєм без нашої "Свободи" собі пригладує, брало участь 40,000 свого величавого стадіону Співачого братів. Але не в то-годі дуже раді, а найкраще дити, коли там хистити всім, і може томо нині всі спитати туди так численно, що навіть приїздом пана д-ра Гебнера, представника Гітлера, турбуються хіба його найближчі партійні прихильники.

— Чи початок точно в 4-й годині? — питається зовні до міністерства війни, звідки до стадіону дещо далеко.

— Точно по програмі! — відповідає якийсь пав з червоною партійною відзнакою. Але ми не спізнаємося.

І справді — п'ять хвилин перед четвертою ми вже коло стадіону, овіні доволі ще свіжозеленою Пратеру та напружені показниками місць у напрямі сектору, де наші місця.

Входимо.

Стадіон! Стільки разів бачив я вже його маестатично розгорнений простір, величезні круги його амфітеатрально видвинувших місць, елегантну сілусу цієї арені та її ідеально широкі шляхи, а проте — скільки тільки засідів у ньому знову, від зібраних тут тисяч і тисяч людей вражає тебе так, що не можеш не сказати, що це не тільки величезна, але й дуже гарна сцена. Але це не число, не кількість, не товпа вражає тебе так, що не можеш не сказати, що це не тільки величезна, але й дуже гарна сцена. Але це не число, не кількість, не товпа вражає тебе так, що не можеш не сказати, що це не тільки величезна, але й дуже гарна сцена.

— Тільки ген, у секторі оркестру, вище якої ради-хорів, легкий рух — як записався, так і проноситься музика фанфар на тему "Воругу праці!" У прозорій оболонці, у своєму не обмеженому просторі, фанфар тонами проносивого заклику, пів боревого, пів музичного характеру, і чуло розгомоні, ніби має їх почути в то хвилину весь світ. Воругу праці! Це боевий залик і це мовить отих тисяч тут і ви тепер почувате, яке тісно, в один однолітний організм, але браше в одну душу і чуло зливається в кожному стадіоні товпа глядачів з видозмінами як там грином, усе одно, де і який це стадіон — старогорський в Олімпії, чи новітній у Лос-Анджелесе, чи новітній у Відні. Видовище тут — це тільки вирази найгнібших почувань тієї товпи, а вона — це лиш протест, сказати, стихійна енергія видовища, звязаного з нею абсолютною однією душою й тілом. Так воно було в епоху стаціонарних, значить пів-релігійних вистав трагедії Ахиліа і Софокла, і так воно в стадіонах і тепер.

— Отимто вонона хвилює радю, коли оркестра починає грати чисто театральну річ, і то увертури до опери "Дер Фрейшніт" — нехай вона й спокладна введенням елементарної народної музики в оперу — затеж животворність на-строю скрипальства, коли за-гомонили два перші хорі: "Заспів!" (мужський) та "Пер-дістю й свята. І коли вони ший хор — звеличання жадки прийшовши саме на середину

187 метрів ширини, зі своїм знанням, воли та спочуливі ще просто всьому, всьому а-лісно-масовим скученням любові як трох наймилоті-людейських глор зорів доволу цих чинників обнови світу — і відзові та ширині, мов і вражає своєю силою, хоч ска-справки мурашине, де всі жу прити, що надзвичайно і дрі-кни рух губитися в товпі. Але скільки співаків, тут у ста-першим з'являється фанфар, а з'являється не спичнічова, першим словом промовця, з да якогось особливого скри-першим голоном пісні де музичній динаміці хору, як у-радіація голов загигає рап-то й всьому в захопленню всеобидною уваги, ніби в подібно як у тибетській воді утрочасті поваж жєрців і в тям чинітсьє зарисовуються напруженості святого суду. І обрис неба, обрисів і зорей, жєтє із глибини могутньо збіль-шенного хору чи там ансамб-дєсяк людей — одна думка, один погляд, один віддих і о-дин-одиний одур-серця у предивно обєднаному ритмі...

На годиннику рівно четвер-Довкола помітно стихає. Тільки ген, у секторі оркестру, вище якої ради-хорів, легкий рух — як записався, так і проноситься музика фанфар на тему "Воругу праці!" У прозорій оболонці, у своєму не обмеженому просторі, фанфар тонами проносивого заклику, пів боревого, пів музичного характеру, і чуло розгомоні, ніби має їх почути в то хвилину весь світ. Воругу праці! Це боевий залик і це мовить отих тисяч тут і ви тепер почувате, яке тісно, в один однолітний організм, але браше в одну душу і чуло зливається в кожному стадіоні товпа глядачів з видозмінами як там грином, усе одно, де і який це стадіон — старогорський в Олімпії, чи новітній у Лос-Анджелесе, чи новітній у Відні. Видовище тут — це тільки вирази найгнібших почувань тієї товпи, а вона — це лиш протест, сказати, стихійна енергія видовища, звязаного з нею абсолютною однією душою й тілом. Так воно було в епоху стаціонарних, значить пів-релігійних вистав трагедії Ахиліа і Софокла, і так воно в стадіонах і тепер.

— Тільки ген, у секторі оркестру, вище якої ради-хорів, легкий рух — як записався, так і проноситься музика фанфар на тему "Воругу праці!" У прозорій оболонці, у своєму не обмеженому просторі, фанфар тонами проносивого заклику, пів боревого, пів музичного характеру, і чуло розгомоні, ніби має їх почути в то хвилину весь світ. Воругу праці! Це боевий залик і це мовить отих тисяч тут і ви тепер почувате, яке тісно, в один однолітний організм, але браше в одну душу і чуло зливається в кожному стадіоні товпа глядачів з видозмінами як там грином, усе одно, де і який це стадіон — старогорський в Олімпії, чи новітній у Лос-Анджелесе, чи новітній у Відні. Видовище тут — це тільки вирази найгнібших почувань тієї товпи, а вона — це лиш протест, сказати, стихійна енергія видовища, звязаного з нею абсолютною однією душою й тілом. Так воно було в епоху стаціонарних, значить пів-релігійних вистав трагедії Ахиліа і Софокла, і так воно в стадіонах і тепер.

— Тільки ген, у секторі оркестру, вище якої ради-хорів, легкий рух — як записався, так і проноситься музика фанфар на тему "Воругу праці!" У прозорій оболонці, у своєму не обмеженому просторі, фанфар тонами проносивого заклику, пів боревого, пів музичного характеру, і чуло розгомоні, ніби має їх почути в то хвилину весь світ. Воругу праці! Це боевий залик і це мовить отих тисяч тут і ви тепер почувате, яке тісно, в один однолітний організм, але браше в одну душу і чуло зливається в кожному стадіоні товпа глядачів з видозмінами як там грином, усе одно, де і який це стадіон — старогорський в Олімпії, чи новітній у Лос-Анджелесе, чи новітній у Відні. Видовище тут — це тільки вирази найгнібших почувань тієї товпи, а вона — це лиш протест, сказати, стихійна енергія видовища, звязаного з нею абсолютною однією душою й тілом. Так воно було в епоху стаціонарних, значить пів-релігійних вистав трагедії Ахиліа і Софокла, і так воно в стадіонах і тепер.

— Тільки ген, у секторі оркестру, вище якої ради-хорів, легкий рух — як записався, так і проноситься музика фанфар на тему "Воругу праці!" У прозорій оболонці, у своєму не обмеженому просторі, фанфар тонами проносивого заклику, пів боревого, пів музичного характеру, і чуло розгомоні, ніби має їх почути в то хвилину весь світ. Воругу праці! Це боевий залик і це мовить отих тисяч тут і ви тепер почувате, яке тісно, в один однолітний організм, але браше в одну душу і чуло зливається в кожному стадіоні товпа глядачів з видозмінами як там грином, усе одно, де і який це стадіон — старогорський в Олімпії, чи новітній у Лос-Анджелесе, чи новітній у Відні. Видовище тут — це тільки вирази найгнібших почувань тієї товпи, а вона — це лиш протест, сказати, стихійна енергія видовища, звязаного з нею абсолютною однією душою й тілом. Так воно було в епоху стаціонарних, значить пів-релігійних вистав трагедії Ахиліа і Софокла, і так воно в стадіонах і тепер.

— Тільки ген, у секторі оркестру, вище якої ради-хорів, легкий рух — як записався, так і проноситься музика фанфар на тему "Воругу праці!" У прозорій оболонці, у своєму не обмеженому просторі, фанфар тонами проносивого заклику, пів боревого, пів музичного характеру, і чуло розгомоні, ніби має їх почути в то хвилину весь світ. Воругу праці! Це боевий залик і це мовить отих тисяч тут і ви тепер почувате, яке тісно, в один однолітний організм, але браше в одну душу і чуло зливається в кожному стадіоні товпа глядачів з видозмінами як там грином, усе одно, де і який це стадіон — старогорський в Олімпії, чи новітній у Лос-Анджелесе, чи новітній у Відні. Видовище тут — це тільки вирази найгнібших почувань тієї товпи, а вона — це лиш протест, сказати, стихійна енергія видовища, звязаного з нею абсолютною однією душою й тілом. Так воно було в епоху стаціонарних, значить пів-релігійних вистав трагедії Ахиліа і Софокла, і так воно в стадіонах і тепер.

Хто тепер тебе

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

A SUGGESTION FROM A READER TOWARDS THE SPREAD OF KNOWLEDGE OF UKRAINIAN AFFAIRS.

How About It, Readers?

I have noticed that the last few months there have been various articles in the "Svoboda" written by our young Ukrainian boys and girls, mostly on the subject how to keep our young generation more interested in their native country, Ukraine, and to prepare them to take the place of their parents when the time comes, to carry on the work. I will not go into detail how that can be done, as one could write volumes on that subject, but I would state in brief that we can make them more interested in Ukrainian affairs by making them read books and articles on Ukrainian art, literature, history, poetry and customs, also by making them read the "Svoboda". We who cannot read Ukrainian can always obtain books in the public libraries translated into English.

No doubt those of you that read the "Svoboda" have noticed and read the Short History of Ukraine, arranged and translated by Mr. Shumeyko, one of our Ukrainian boys from Newark, N. J., which is well written and very interesting. One can easily judge that this translation is no "child's play" but a well compiled piece of historical literature, which required many hours of hard and strenuous application and deserves much credit. Let us hope that we will have many more of such Ukrainian men.

Now, I have an idea of my own, which I would like to suggest, namely, that the "Svoboda" have a "question corner" published weekly, wherein, anyone wishing to ask questions about Ukrainian art, literature, history, geography, or customs, could write to the "Svoboda" the questions to be printed, together with the answer. I believe in that way we could interest our boys and girls to send in questions which they have had in their minds, and not only the interrogator would benefit by the answer, but also all those who read the "Svoboda". If the questions and answers are printed in English, everybody could understand them.

What is your opinion as to my "question corner", readers?

Betty Kinash,
Elizabeth, N. J.

TAKE EXCEPTION TO THE METHODS OF DISCUSSION BY A READER.

I was surprised, to say the least, when I read Mr. Frank Boyko's letter in the "Svoboda" of October 1. It appears that the letter was written by a young American-born Ukrainian, and one would expect it to be permeated with American spirit. But, alas, how little of that spirit there is in the letter. I simply must rise in protest against such methods of discussion, and I hope the editor will permit me to air my feelings.

I could agree with Mr. Boyko's opinion about Mr. Flor's article, but I cannot agree with the manner in which he discusses the problem. Before all I resent the insinuations that our priests reject Mr. Flor's suggestion because "it is too much like work to learn the English language". Well, I don't know how many Ukrainian priests Mr. Boyko knows, but I know many of them. And I may say that most of them work hard in order to learn English, just as other Ukrainian immigrants do. That not all of them know the language perfectly, that is undoubtedly true, but there is any wonder when we take into consideration that their life and work brings them most of the time in contact with the people who do not speak English? Some of them know quite a number of Americans who

"Сира Природа"
наго Коли є ЛАГІДНА

BRING 'EM BACK ALIVE

"Сира Природа" — зображення лотою боротьбою між п'ятим і тигром... у зворушливій фільмовій картині Франка Боу, "Bring 'Em Back Alive" (Принесіть їх живими), фотографований з природи в нетрах Майкського півострова.

—а сирій тютюн не

має місця в сигаретках

Він не є наявний в Локкі... найбільш лагідній сигаретці, яку колинебудь ви курили

МИ купуємо найкращі, дійсно найкращі роди тютюну в світі — але й не не пояснює, чому люди вважають всім Локкі. Страйк найбільш лагідною сигареткою. Фактом є, що ми ніколи не забуваємо отой правди що "Сира Природа Мало Коли є Лагідна" — отже цей

гарний тютюн, коли він відповів назріє і залягдін, уліпнується відтак тим Локкі Страйк процесом чинення, що його означає сарсами — "Вони є пражени." Ось чому люди в кожнім місті, містечку і оселі кажуть, що Локкі це така лагідна сигаретта.

"It's toasted"
Ота пачка залядних Локкі

Якщо людина напиться кращу книжку, виголосить кращу проповідь, або заздрить кращу пачку не мови, чим її сусід, так хобі в і всі забувала свою хату, а світ і тут у нього стосу до її асери? — РАЛФ РАДЛО ЕМЕРСОН.
Чи не пояснює це світовому визнання — зображення для Локкі Страйк?

very little of it, indeed, but could we blame for that all the clergy? Is every clergyman supposed to have talent for languages? Do we expect that of them? Do all American missionaries who go to work among other races know the languages of those races who are going to work for? And don't we find often American teachers of foreign languages in public schools who who do not know thoroughly the languages they teach? Why censure the Ukrainian priest so severely for not knowing English perfectly?

Do we know that language so well, we, who were born in America and have graduated from American public schools and American high-schools, colleges and even universities? God, have pity on the English which I hear from the lips of some of them, of so many of them!

Should we blame so much Ukrainian priests for not knowing the English language, when we, children of Ukrainian parents, who have at least as much opportunity to use the Ukrainian language as our priests have, if the necessity for it arises, know so little of it that we are afraid to write a letter to our newspaper in the Ukrainian? If we blame the priests for thinking that it is too much work to learn English, shouldn't we be fair and blame a little bit ourselves for thinking that to learn Ukrainian is a little bit too much for us? I must say a few words about the incident mentioned by Mr. Frank Boyko in his letter, of the priest who asked for "kachkis". Mr. Boyko seems to think that it is funny or ridiculous not to know the difference between "duck" and "dog". Well, I know have had little opportunity for free public discussion make such

usually slur those words in such manner that you cannot differentiate between the two words. I even suppose that Mr. Boyko must have read many articles and heard many speeches by teachers of English getting quite desperate about the American negligence in pronunciation. So why to expect more from a Ukrainian?

Was it a sign of thinking that to learn English is too much for him when the priest of whom Mr. Boyko tells the story, said to the Jew, "Have you got a kachkis?" It seems to me that was a sign of the sagacity of the part of the priest. The priest saw whom he had to deal with, and that is why he used the Ukrainian words after the Jewish custom.

Mr. Boyko's conclusion that priests of this type would naturally object to the English language does not seem natural to me at all. In short, Mr. Boyko's incident completely failed to convince me. I am not convinced at all that Ukrainian priests would object to the use of English, if the necessity for it arises. If they prefer to speak Ukrainian, it is for the simple reason that no matter how much time they would devote to learning English, they still would speak Ukrainian better, just as an American, even well-versed in another language, would naturally prefer to use English.

mistakes, it is pardonable. From us, who were born and raised in America, who have opportunity enough to learn how to discuss freely all kind of matters, one could expect more. Isn't that so, Mr. Boyko?

Bohdan Kachaniuk.

UKRAINIANS UNDER SOVIET RUSSIA.

A Few More Truths About the Real Conditions Within the Soviet "Paradise."

On reading "Seeing Red", by Mr. Negley Farson, one is compelled to admit that Mr. Farson has been extremely fair to the Soviet Government in all his judgements and they cannot possibly complain that his book is at all anti-Soviet.

In paragraph 1, under the title "The Under Dogs", Mr. Farson writes, "The proletarian revolution has been going on for eleven years. We wondered at one big year and yesterday I walked in a crowd of men who seemed to shake hands to one of the tenement buildings all around the other ship's crew before he came out of her, living in one small room. There all her sailors standing at the rail were six small single beds to salute the scarlet banner they stretched around the bare walls, broke out at the foremast. But five of them were each inhabited then we ceased to wonder for by a husband and wife. None of them were told that the Big Man these families was related to the was a Peoples' Commissar, going others. Their beds stood around down to the Caucasus to shoot the wall with no curtains between game. We also learned that them. And if you can imagine party had taken all the first class five men and five women dress-cabins.

Then our ship turned, her other, in sickness and in health, paddle wheels going, and we month after month, year after year, you will perhaps feel out to where the water was grateful for the sickly glim of twelve feet deep. The Com. that one weak bulk which kept merrily and his suite were already that kennel in semi-darkness, below in that nice first class Quoting Mr. Farson, again, eating an enormous tea of cakes and fruits and playing "Seeing Red", pages 209 — "As we passed out to Mah-Jong and Chess. They

sea we saw a fishing fleet coming in. — The "carry" tugs were waiting out there in the open sea with steam up to tow these fishermen back to land. It seemed as if almost anything could happen in such an utter desolation. And it did. An incredible thing happened. Out there hours after we had been slogging out into the open sea, we came on a ship. It was an engineering steamer from the river department, come down the Volga from Nizni-Novgorod, and on her was a Peoples' Commissar, one of the ten big men of Russia. We did not know this at first. We merely hung over the rail and wondered as our ship swung around and made fast to that strange ship at anchor, and men and women came out of that other ship, crossing over to us on a rickety gang-plank, followed by more men bearing guns.

"The Under Dogs", Mr. Farson writes, "The proletarian revolution has been going on for eleven years. We wondered at one big year and yesterday I walked in a crowd of men who seemed to shake hands to one of the tenement buildings all around the other ship's crew before he came out of her, living in one small room. There all her sailors standing at the rail were six small single beds to salute the scarlet banner they stretched around the bare walls, broke out at the foremast. But five of them were each inhabited then we ceased to wonder for by a husband and wife. None of them were told that the Big Man these families was related to the was a Peoples' Commissar, going others. Their beds stood around down to the Caucasus to shoot the wall with no curtains between game. We also learned that them. And if you can imagine party had taken all the first class five men and five women dress-cabins.

Then our ship turned, her other, in sickness and in health, paddle wheels going, and we month after month, year after year, you will perhaps feel out to where the water was grateful for the sickly glim of twelve feet deep. The Com. that one weak bulk which kept merrily and his suite were already that kennel in semi-darkness, below in that nice first class Quoting Mr. Farson, again, eating an enormous tea of cakes and fruits and playing "Seeing Red", pages 209 — "As we passed out to Mah-Jong and Chess. They

made us so hungry (that we went down into our second class and tried to forget ourselves in the bowls and thuds of a travelling Persian orchestra.

On the deck was the weirdest collection of human-beings I have ever seen in my life. — They scuttled around the deck hunting for places out of the wind. Yes, the wind was freshening now, beginning to look like a bad night. The deck passengers seemed unaware of this. A Georgian boy and his young bride made a bed for themselves just after the deck house. — By the engine room was a baby, wrapped like a papoose, placed against a warm steam pipe. It's mother was sleeping on skylight. Hundreds of other deck passengers stuffed themselves in sullenly wherever they could get. All of this was out in a cold, wet wind — the forerunner of real gale. Inside the first class saloon the Commissar's party had already rigged up a wireless set and were listening to Moscow."

(From the Ukrainian Bureau's of London, Bulletin No. 14, Sept. 12, 1932).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Учасниця балу, Нью Йорк: Н. П. — Звіт про бал і вибір "королеви" замало інтересний, щоби подати допис. Якщо разом з тим подати би ви про збірку на рідний край, і її висилку, тоді можна би п'ямити.

М. А. А. Пасейк, Н. Дж. — Прийшло записно, щоби мог на було надрукувати в суботу.

Парубок перед шлюбом пішов до сновид. Дивується, що священик не наложив йому покути.

А навіщо тобі покути? Ти й так женишся! — відповів священик.

— Івасю, могож ти плачеш, коли тебе вже зуби не болить? — Я чекан, аж приїде тато. Бо він їде не бачив мене з бодем зубів.

НЕЗАБУВАЙТЕ

— що —

ГНАТ ГАВРИЛЮК

продав з першої руки, себто просто з першорядних фабрик, першої кусту. Складально для жінок і дівач чисто шовкові панчохи по дешевій ціні чим лямце. Крім того він має старіше через 12 ат своїх костюмів, задовольніть свій смак, добрим і модним товаром по льоськи. Прощу зайти спробувати до:

THE REASONABLE STORE
207 WASHINGTON STREET,
JERSEY CITY, N. J.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ШКАГО, ІЛЛ.

Пікнік на дохід Української Світової Вистави.

Заходом Української Виставої Корпорації в Шкаго відбувся 18. вересня в лісовім резерваті при Вестері і 87-мій вул. (Савт) пікнік. Хви день був хмарний, холодний, а навіть дрібний дощик покривав, та востані збиралося понад 2,000 народа. Український Хор міста Шкаго та танцюристи школи В. Аврамчука брали активну участь в тім пікніку і своїми продукціями захоплювали присутніх. Коли не холод та дощ, то можна було сподіватися вперто більше публіки. Та хоч погода не дуже сприяла самому підприємству, то востані до каси Української Виставої Корпорації влинуло чистого доходу \$92.05.

Загальний дохід був \$261.62, а розхід \$169.57.

Це був одиницький пікнік загально український, на яким були Українці різних вір і різних політичних переконань. Інші місцевості повинні піти шляхом Шкаго і урядити теж яскраве підприємство на дохід Української Світової Вистави. Хто слідуючий?

М. М. Б.

ВОЛ. К—КО.

ЗА ВІТЧИНУ.

Лякаюся смерті в сумірний хатині: На білій постелі, в мягких подушках; Не хочу я чути квілання родини, Глядіти на діти, залиті в слюзах.

А хочу вмирати, де стогнуть гармати, Де грають музики — шрапнель і каркат, Де громами рвуться і мінні й гранати, Де прапор говорить і сумирить сумрач. Де чвалом-гальпоном воєнні бахмати Торнадо герцюють в пожежі й диму; В кровавий розпаві я хочу вмирати За честь і за славу і за Вітчизну.

ОДИНОКА ПРЯМА ДОРОГА ДО СТАРОГО КРАЮ

Впрод до Гдні.

Вигідні пасажирські кораблі. ПОДОНІЯ, КОСТЮШКО, ПУДАСКІ

Гдьте цими вигідними кораблями, на котрих дістанете домашню,поживу в довільній кількості і першорядну обслугу в вашій рідній мові.

НАБЛИЖИЛИ ВІДЛІД: S. S. "PULASKI" NOV. 4.

Звертайтеся до місцевих агентів, або пишніть до: GDYNIA AMERICA LINE

(Formerly Baltic American Line) 89 BROAD STREET, NEW YORK, N. Y. 315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL. UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA. 110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

ХОРІ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ. ЛІЧУ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ.

Шкідливі і нервові хвороби, загальне ослаблення, запущені, хронічні і провідні: неможливість, легеті, бронхіт та інші запальні нстуту. Мужчоч і жінчоч і жінчоч ачу успішно модернізи в науковими методами. Мої чині присутні, також можна порозуміти щодо родоводу змоч.

Х-Рей, ексамінація крові і хімічній спробі. Виснаження спирограми і теплотимі. ОГЛЯДНИЙ І ПОРАДИ ДАРОМ.

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N.Y. медичний практик 25 літ. (медалі 4-гоо Емсто і Ірвін Памел). ГОДИНИ: Дісно від 9. рано до 8. вечір; неділі від 9. рано до 4. рано.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КОТРИ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ "СВОБОДИ":

Перша Книжечка (Букар), П. Матвійчука	46
Друга Книжечка (Чатанка для II класу), М. Матвійчука	46
Третя Книжечка (Чатанка для III класу), М. Матвійчука	60
Четверта Книжечка (Чатанка для IV класу), М. Матвійчука	75
Сорок історій України, І. Крипакевича	80
Ізба історії України, І. Крипакевича	15
Початкова Географія, з багатьма малюнками і картою, написав Степан Рудницький	75
Маленький Катехизм християнсько-католицької релігії, укладено о. Іван Рудович	35
Біблія історія, старого і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левинського	85
Шкільний Співаник, Г. Колеско	75

КНИЖКИ ДЛЯ НАУКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У СЛОВІ І ПИСЬМІ.

Православні Вправи, нап. Кость Кисілевський, стор. 40....	40
Граматичні Вправи для вищих класів всенародних шкіл, I частина 47 сторін; II частина 62 сторін; III частина 60 сторін.	1.00
Граматичні Вправи для вищих класів всенародних шкіл, а нижчих класів середніх і фахових шкіл та самонавчання, на підставі граматик української мови д-ра Василя Симонюка зладив Омелян Попович, сторін 96....	65
Методика устного і письмового стилю для всіх шкіл. Збірка практичних задач Богдана Заклинського....	75
Методика православних і словесних справ з додатками: диктати, зразки говорів, списи висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського звання д-ра Костя Кисілевського....	65
Методичний Підручник до навчання перших початків української писемності, М. Матвійчука....	75
Замовлення разом з належністю слати на адресу: "СВОБОДА"	

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ОТСІ ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПРОДАЄТЬСЯ ПО ЗНИЖЕННІ ЦІН:

ІЛІСТРОВАНІ АБО ІЛІСТРОВАНІ КОБЗАРИ Т. Шевченка з дуже гарними ілюстраціями, видання артиста А. Г. Савітського. Формат книжки 14x17. В паперовій оправі \$3.50. Телер	\$2.90
В паперовій оправі \$4.50. Телер	2.75
КОБЗАРИ Т. ШЕВЧЕНКА, сторін 707, опрацьовані. Ціна \$25.00. Телер	3.50
КОБЗАРИ Т. ШЕВЧЕНКА, сторін 309, видання Українського Слова. Ціна \$15.00. Телер	1.00
ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 3-ох томах, в гарній оправі. Ціна \$8.50. Телер	5.00
ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 5-ох томах, звичайна справа. Ціна \$15.00. Телер	7.50

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК

ЩО ОБНІМАЄ 12 КОЛЬОРОВИХ ТАБЛИЦЬ ПОВЕРХ 120 НАЙВИБАГЛИВІШИХ УЗОРІВ З ВЕЛИКОЇ УКРАЇНИ, ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ.

Видання кооператива "Українське Народне Мистецтво" у Львові, в мистецькій обгортці артиста М. Бутковича. Ціна \$1.10.

Замовляти:

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ ЖІНОК,

ЯКІ ХОЧУТЬ ВЧИТИСЯ ВАРТИ І ПЕЧИ.

НОВА КУХНЯ жіночів	1.75
ПОМАЩЕНА КУХНЯ, або як варити і печи	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ КУХАР	1.00
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКА КУХАРКА, практичний посібник і посібник в українській мові, як варити і печи на містичний спосіб	75

Замовлення разом з належністю слати на адресу:

"СВОБОДА"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

A SHORT HISTORY OF UKRAINE.

(Prepared by Stephen Shumayko, LL.B.)

THE UKRAINIAN REPUBLIC.

Having issued its Declaration of independence, in the form of the Fourth Universal (January 24, 1918), the young republic of Ukraine turned to the difficult task of arranging its internal affairs so as to establish itself on a sound basis. Given time and freedom from warfare, Ukraine would have had undoubtedly succeeded in bringing order out of the chaos and uncertainty and established herself as a permanent state. Fortune, however, dictated otherwise. As soon as she was able to gain appreciable independence, hard earned gains were immediately nullified by the aggression of neighboring states, determined at all costs to prevent Ukraine from assuming her rightful place among the nations of Europe.

The Bolsheviks were from the very outset opposed to the independence of Ukraine, although, for the purpose of gaining adherents among the Ukrainians, they had, during the early stages of their ascendancy to power, recognized the independence of Ukraine. That this recognition was merely theoretical and used as a weapon of their insidious propaganda, was clearly borne out by the invasion of Ukraine. They were determined, notwithstanding their recognition, to stifle the young Ukrainian republic before it had passed beyond the formative stage. This attitude was actuated by the feeling that with the independence of Ukraine neither the former monarchical Russia, nor the present Bolshevik regime, would be able to exist. Not only does Ukraine cover an area nearly equal to that of France, Italy and England combined; but she contains the Black Earth Zone, the granary of Eastern Europe. She furnished most of the coal and iron, nearly all of the oil, all of the salt, 80% of the beet, 70% of the tobacco, and one-third of the livestock of former Russia. Therefore, Russians felt that the loss of Ukraine would ultimately be the death knell to them or their successors.

One of the first steps undertaken by the Bolsheviks to destroy the newly-born Ukrainian Republic, was the formation of the Ukrainian Soviet "government" in Kharkiv. Notwithstanding its name, this pseudo-government was not Ukrainian in character, nor in its personnel: it was composed of Jews and Russians with a sprinkling of traitorous Ukrainians. Kharkiv now became the Bolshevik base of operations directed against Ukraine. In the meanwhile, the demoralization of the Russian

armies in the eastern theater of the World War had turned into a rout. Great bands of "soldats" began to roam through the Ukraine, pillaging and burning Ukrainian property.

The Bolsheviks quickly seized the opportunity of gaining their support by means of their very effective propaganda and by promises of unrestricted looting. Local revolts, instigated by the Bolsheviks, sprang up in a number of Ukrainian towns. Communist troops known as the "Red Guards" began to flow into Ukraine from the north, taking town after town. Ukraine was beset and threatened on all sides: on the west and southwest by the incoming disbanded soldiers; on the north by the invading forces of the Red Guard; and internally by the Bolshevik revolts, propaganda and disorders.

In this crisis, threatening the very life of the new republic, the only effective remedy was a strong central government, powerful enough to crush all internal opposition, and a strong army. However, both component parts of the remedy were lacking. Socialist theories ran rampant throughout the majority of the members of the Rada. Many of these Socialists had contributed valuable services to Ukraine, but in the field of practical politics they were ardent theorists, adhering closely to the socialistic theories and opposed the creation of a strong central government. The Army, due to the socialist theory that its existence was a sign of backwardness, due to the lack of a strong unifying agency, and lastly due to lack of supplies and equipment, was below effectiveness. Although Ukrainian nationalistic "polks" were organized, yet most of them were ineffective and being too disorganized and demoralized, were susceptible to Bolshevik propaganda. The only bright light in the military situation in Ukraine, were the "Sitchoviki Strilitsi" who were formed in Western Ukraine (Galicia).

From the very outset to the very end, they were true and courageous defenders of the Rada and the Ukrainian Republic.

The Bolshevik hordes, having on their side such decided advantages as unity and discipline, extraordinarily well developed propaganda, drew nearer and nearer to the Kiev, the historic capital of the Ukrainian Republic. January 10th, found them before the walls of Kiev. For ten days a most bloody battle raged between the defenders and the Bolsheviks for the possession of this ancient and famous Ukrainian city. In this battle, Ukraine lost the very flower of its younger generation: the students of the higher schools, who gave their lives for their

country.

To stem the mounting list of casualties among the civilians and to prevent the destruction of Kiev through the Ukrainian government and the army evacuated the city in the night of February 8. The Bolsheviks, entering the city, inaugurated a reign of terror which defies description. In the first two days of their occupation more civilians were slain by the Bolsheviks than in the whole ten days fighting preceding the capture of Kiev.

As a result of these reverses, the Ukrainian government was now forced to seek foreign aid. Germany, then at the height of her war prowess, and having recognized Ukraine as an independent state, seemed the most likely ally, and to her Ukraine turned for help. With the aid of German and Austrian troops, the Ukrainians quickly drove the Bolsheviks out of Ukraine and retook Kiev (March 2, 1918). Once more, Kiev became the seat of the Ukrainian government.

Coming ostensibly as supporters of the Republic of Ukraine, the Germans soon showed their real intentions of making Ukraine their granary and source of other supplies. This policy aroused the antagonism of the Ukrainian peasant, whose crops were forcibly requisitioned by the Germans. The Ukrainian government found its decrees and policies overridden by the decrees of the Germans. An ever-widening breach spread between the Rada and the German military command.

Seeing that their exploitation policy in Ukraine was not meeting with any great success, the Germans, with the aid of reactionary elements, overthrew the Ukrainian government. In its stead they established a military dictatorship, headed by General Skoropadsky, Russian general of Ukrainian origin, upon whom they conferred the historic Ukrainian title of "hetman." By this coup d'état, Germany embarked upon the contemplated policy of reconstructing the old Russian empire, with Ukraine as nucleus, the whole to be controlled by Germany.

A storm of opposition arose in Ukraine against this dictatorship. It became further intensified with the revelation that this new "government" was composed of pro-Russian elements, including many leading monarchists of the former Czarist Russia and enemies of Ukraine, who believed that the old Russia would be restored to status quo ante. The opposition took an organized form with the formation of the Ukrainian National Union (July 1918) to which entered all the various parties of Ukraine. When, following the Armistice (November 11th), Skoropadsky

concluded an alliance with General Denikin, the leader of the White Russian armies which were endeavoring to restore old Russia, and furthermore proclaimed Ukraine a territory of Russia, the National Union regarded this alliance as traitorous and against the principles of freedom of Ukraine. In opposition to this alliance it created the Directorate, headed by Wynnichenko and Petlura, whose aim was to overthrow the dictatorship and drive the Germans and Russians out of Ukraine.

The Directorate declared Skoropadsky a traitor and called upon the people to rebel against his regime. A mass rebellion sprang throughout the Ukraine and volunteers flocked to augment Petlura's army. Victory rode with the Ukrainians from the outset and on December 19th, the Directorate made a triumphal entry into Kiev. Great was the rejoicing throughout Ukraine at this recovery of its historical capital from the control of the Russians. Once more the Ukrainian Republic had driven off its enemies.

(Next Installment — "The Western Ukrainian Republic").

ДИТИ, ЩО НЕ МАЮТЬ АПЕТИТУ.

Попри звичайні заходи для скріплення апетиту дитини не треба забувати, що понайбільше причини недостатку апетиту лежать не лише в самій дитині, але і її оточенні. Віденський лікар, спеціаліст дітятих недуг, проф. Моль, каже, що коли причини браку апетиту не є якесь органічне недуга, то лише зміною оточення можна одсвятити те, що дитина буде їсти як слід. А звичайно дитині шкодимо тим, що занадто журимося нею та дуже падьмаємося над нею. Такі діти хочуть, щоб їх обслуговували, годували; волять плинні страви ніж ципкі, пристають ї старшими, а оминають ровесниками.

Коли таку дитину дати дітоточі захоронки, то вона напевне переродиться. Потім зникає брак апетиту, а з тим і інші фізичні повни. Кожен годі так примістити дитину, то родина не повинна робити з дитини головною особою. Треба кінце дитині дозволити, щоб була трохи самостійна та щоб приставала з ровесниками.

Пожива не повинна бути занадто обильна та мало мовчати. Їсти лише чотири рази на добу з прийнятними чотирогодинними перервами. Поміж одною й другою їдою не давати дитині інших справ, а навіть овочів і солодощів. Дитина повинна правильно перебувати на свіжому повітрі, пообіді переставати їсти дві години.

ХИТРА ЖІНКА.

(Переклад оповідання).

Жоня був златий чоловік. Він держав свою жінку під замком, шкідливі мушкетери не бачили її. Та жінка прикидала йому худі, пилотувати підземний шлях до її кімнати. Та жінка хотіла воя, до любови, до злотинки. Чоловік підозрював жінку та докоряв її. Та жінка сказала: "Приймаюся тобі. Я ніколи не вчинила поганої. Не говори таких переломних рішень".

Однак потайки сміялася при найбільшій стріці для лютинки: "Ти вай божевільного, розбурхав собі воя, та говорив дурниці! А я, як і ти, їм ірхнею на базарі, обиди та владів, нібито хочеш їх дещо понести!"

На другий день каже жінка до чоловіка:

— Всеяке життя не бачиш, я ще базару. Чоловік туди й мовлю!

І вони пішли на базар. Тут злотинки наче бовсали, він пилотував, до жінки, соня, па на руки, а потім подала їм зема. Жінка скрикнула до чоловіка: "Як ти можеш стріпати, щоб мені чути, чим, як бачиш на руки?"

Чоловік відповів: "Та це, бже, жовілини!"

Коли ввечері переломив, вони чоловік знову став докрити жінку, що пилотувала жінку кляма, торкнувшись її, лом зема, та сказала: "Проклято тобі. Я не вчинила нічого злого! Жінку твою бовсали, інші обиди мені!"

Так ця хитрунка втрачала своє життя. Збеніснені були слові зати, як почу чотирі, сату.

Такі то хитрі жінки.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

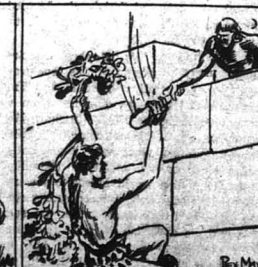
ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАРЗАН І ЗОЛОТИЙ ЛЕВ.

(67)

З великою частиною свого "війська" Каді розташувався задовж мурів, а особливо біля брами, яку він хотів боронити сам з "воїками". Коли Тарзан зі своїм військом наблизився до Опари, Каді скомав дув, щоб жінки, які стояли вину задовж стін, подавали наміняти мужикам на мурі. Кадія було раніше приготувала куліями вину. Тарзан тепер оберігався наближався до Опари, яку неможливо від мурів спити своїх людей і малих.

Коли вороги були вже близько й сплинали, Каді закричав до них: "Не нападате на храм, палацотко бога, бо цього він вам ніколи не прощатиме! Ідіть звідси геть!" Той Тарзан вступив наперекір і готувався закричати: "З нами явля голова християн Ла. Воля ваша господарини й тепер та проголошує тебе, Каді, зрадником! Відчиняй ворота й скорися своїй господарині!" У той час Ла вступила наперекір і стала поруч з Тарзаном.

Мешканці Опари були здивовані цим повою. Каді говорив їм, що вона вмерла давно, а тут вона з'явилася перед ними. Каді тепер зрозумів, що дуже легко може прийняти до бунту проти нього. Тому він наказав своїм людям негайно почати відбивати від Тарзанових людей. Каді пустив перший важкий камінь, націлюючи його в Тарзана. Лише кілька хвилин Каді вратувало Тарзана. Камінь влучив одного Тарзанового, що стояв біля Тарзана.

Цією того Тарзан дав своїм людям та малим наказ атакувати мурі міста. Тарзан намірився нападати на Кадію, тому, не звачуючи на град камінів, старався наблизитися до стін, де стояв Каді. Він виліз на дерево й з нього намірився кинути в Кадію, коли один з людей Каді замахнувся своїм кинем на Тарзана, щоб ударом розторопити його черв'я. Але Тарзан ухилив за кий свого противника. Каді десь зник.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.

ТАКІ ТО ХИТРІ ЖІНКИ.